

Meziročně přibýly stovky tisíc nových stromů, sázelo se na osmnácti stech místech, zmapovala iniciativa Sázíme budoucnost

7.3.2024 - Veronika Krejčí | Ministerstvo životního prostředí ČR

Přes 4,3 milionu stromů přibýlo do polí a měst za posledních pět let. Zmapovali to odborníci z iniciativy Sázíme budoucnost, která právě před 5 lety vznikla na podporu ozdravení české krajiny a zvýšení její odolnosti na zhoršující se dopady změny klimatu. „Jedná se o bezmála 640 tisíc stromů více než vloni. Do výsadbových akcí se podařilo zapojit přes 106 tisíc dobrovolníků a dobrovolnic, kteří od roku 2019 osázeli 8 854 míst po celé České republice. Jen za poslední rok jsme zmapovali na osmnáct set výsadbových akcí,“ komentuje Miroslav Kundera, strategický ředitel Nadace Partnerství, který stál u zrodu myšlenky Sázíme budoucnost. Detailní statistiky nabízí web Sázíme budoucnost.

Jednou z takových výsadeb na jaře loňského roku podnikli místní v obci Hlavatce na jihu Čech. Zastupitelé v Hlavatcích v loňském roce dostali nápad, že by vysadili za každé narozené dítě v obci jeden strom, který by opatřili cedulkou se jménem sázejícího a datem výsadby. Když však našli na webu výzvu Nadace Partnerství, rozhodli se využít této výzvy a rovnou vysadit stromy i za děti, které již v obci bydlí. Místní myslivci, rybáři, hasiči i ženy z Červeného kříže se navíc rozhodli navíc vysázet ovocno-listnatý sad u cesty do obecního lesa, aby si děti za pár let mohly na procházce utrhnout ovoce a sníst ho na nově vybudované lavičce. A že má obec 150 obyvatel, tak rovnou vysadili 150 stromů. Díky tomu si starosta obce dnes v Brně převzal ocenění v soutěži Zlatý rýč za nejaktivnějšího sazeče.

„Děkujeme Nadaci Partnerství a Státnímu fondu životního prostředí, že nám finančně pomohla projekt realizovat. Z dotace jsme nakoupili stromky, kůly, vaky a dokonce jsme zaplatili i místnímu zemědělci zálivku na dlouho dopředu,“ komentuje starosta Matěj Baloun a druhým dechem dodává: „Doporučuji všem, aby využili dotačních možností Nadace Partnerství, protože administrace grantu je velmi jednoduchá a intuitivní, kontaktní osoby jsou milí lidé a rádi se vším poradí, ale zejména sázení stromů má smysl, protože je to naše budoucnost.“

Mezi dalšími oceněnými byly i jihomoravské Vohančice nebo Kubšice či trojice základních škol – z nichž děti z té nejaktivnější z pražských Bohnic mají na kontě už úctyhodných 1 200 stromů. Ocenění Zlatý rýč si převzali i zástupci několika spolků, soukromých zemědělců nebo firem, jako je společnost Groown, která se věnuje rovněž péči o stromy díky technologii půdní injekce.

Takové výsadby jsou nákladné, Nadace Partnerství spočítala, že náklady na jeden strom včetně jeho následné péče vyjdou v průměru na dva tisíce korun. Proto je jedním z cílů Sázíme budoucnost zprostředkovat finance na sázení a učinit je dostupnější. To se mimo jiné povedlo díky unikátnímu mechanismu 1+1 na stromy, který běží od podzimu 2022 do letošního jara.

„Díky spolupráci se Státním fondem životního prostředí, který se rozhodl přidat ke každé koruně od firemních i individuálních dárců Nadace Partnerství jednu další na stromy, se podařilo podpořit jednotlivce i komunity v sázení celkem 16,2 miliony korun. Prostřednictvím kombinace soukromých a veřejných prostředků tak nyní můžeme vidět dvojnásobný dopad našeho úsilí v krajině,“ dodává Miroslav Kundera.

Ministerstvo životního prostředí, pod které Fond spadá, bylo od začátku jedním z klíčových spoluiniciátorů a partnerů celé myšlenky Sázíme budoucnost. Další cíl vytyčený před pěti lety tak logicky směřoval k zákonům a normám, které mají život stromům ulehčit.

„Stromořadí ve městech mají obrovskou hodnotu a nezastupitelné místo. Proto připravujeme v novele Zákona o ochraně přírody a krajiny jeho zrovnoprávnění s technickými sítěmi. Stromy tak budou mít své ochranné pásmo stejně jako elektřina, vodovod nebo plynovod. Zároveň bude platit pravidlo kompenzací pro stavebníky, které je bude motivovat k tomu, aby stromy nekácel, případně aby provedli výsadbu v blízkém okolí,“ uvedl **ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL)** s tím, že zároveň na resortu připravují také novelu Zákona o ochraně zemědělského půdního fondu, která usnadní výsadbu stromořadí na zemědělské půdě.

„Krajinné prvky, jako jsou třeba stromořadí, mají pozitivní vliv na odolnost krajiny vůči působení eroze. Aktuálně musejí zemědělci, kteří chtějí vysadit stromy, platit za vynětí půdy ze zemědělského půdního fondu. Tuto bariéru chceme v novele zákona odstranit a podpořit tak realizaci krajinných prvků a přispět k obnově pestrosti zemědělské krajiny,“ doplňuje ministr.

„Ministerstvo životního prostředí zároveň podporuje výsadbu i finančně. Vyhlášíme pravidelně výzvy z Operačního programu Životní prostředí či z Národního programu Životní prostředí, které měly velký úspěch. Připravili jsme proto také grantové schéma, kdy jsme dotace převedli na Nadaci Partnerství, která finančně dále podporuje výsadbu,“ zakončuje ministr Hladík.

Trendy, které se podařilo odhalit díky unikátní databázi na www.sazimebudoucnost.cz hovoří již několik let jasně: *„Nejoblíbenějším typem výsadby jsou již tradičně aleje, které vznikají podél polních cest, silnic, toků řek nebo stíní a pomáhají s vedrem v ulicích. Nejaktivnější jsou podle statistik v sázení samosprávy a veřejné instituce, stovky akcí ale každoročně zorganizují občané sami nebo skrze spolkovou činnost. Právě akce obcí a občanské společnosti jsou také nejoblíbenějšími co do počtu zúčastněných dobrovolníků. Nejaktivněji se do ozelenování pustili ve středních Čechách a na jižní a severní Moravě. V krajině přibýlo nejvíce dubů, lip a javorů,“* uzavírá výčet Kundera.

Pokud chcete také sázet stromy, můžete aktuálně získat až 250 tisíc korun od Nadace Partnerství, která na jaro se svými partnery Škoda AUTO a Penzijní společností Komerční banky vypsala hned dvě grantové výzvy. Žádostí provede web Nadace partnerství.

https://www.mzp.cz/cz/news_20240307_Mezirocne-pribyly-stovky-tisic-novych-stromu-sazelo-se-na-osmnacti-stech-mistech-zmapovala-iniciativa-Sazime-budoucnost